

1. Olomuotosanat

Täydennä oikealla sanalla, joka liittyy olomuotodon muutoksiin.

Typhen kiehumispiste on $-196\text{ }^{\circ}\text{C}$. Jos ilmaa jäähdytetään todella paljon, typpikaasu _____ nesteeksi.

Nestetyyppien lämpötila on $-196\text{ }^{\circ}\text{C}$. Kun se tuodaan huoneenlämpötilaan nestetyppi _____ kaasuksi nopeasti.

Elohopean sulamispiste on $-39\text{ }^{\circ}\text{C}$. Elohopealämpömittari toimii huonosti Lapissa. Kun lämpötila on $-40\text{ }^{\circ}\text{C}$, elohopea _____ kiinteäksi. Kun aurinko paistaa ja lämpötila nousee, elohopea _____ nesteeksi.

Salmiakki on kiinteä valkoinen jauhe. Jos salmiakkia lämmitetään normaalissa paineessa, se muuttuu suoraan kaasuksi. Salmiakki siis _____.

Talvella kun tulee yö ja lämpötila laskee nopeasti, vesihöyry _____ suoraan kiinteäksi aineeksi.

2. Kirjoita oikea verbi, joka liittyy olomuodonmuutoksiin

Kun tehdään teetä, pitää keittää vettä. Kun veden lämpötila on 100 °C, vesi _____ kaasuksi.

Vesi voi muuttua kaasuksi myös kylmässä lämpötilassa. Jos teetä menee pöydälle, vesi _____ kaasuksi.

Suihkussa veden lämpötila on noin 30 °C. Suihkussa muodostuu vesihöyryä (kaasua). Kun vesihöyry osuu kylmään peiliin, vesihöyry _____ vedeksi. Peilin pinnalla oleva huuru on pieniä vesipisaroita.

Pakastimessa lämpötila on -10°C. Kun vettä laittaa pakastimeen, vesi _____ jääksi. Kun jääpaloja laittaa limuun, jää _____ vedeksi.

Talvella myös ulkona voi olla -10°C. Yöllä lämpötila laskee nopeasti. Silloin muodostuu kuuraa. Se tarkoittaa, että ilmassa oleva vesihöyry _____ jääksi.

3. Täydennä lauseet olomuodonmuutoksiin liittyvällä sanastolla

Etikkahappo on huoneenlämmössä (20 °C) neste. Sen _____ on 16 °C. Siksi puhdas etikkahappo tunnetaan myös nimellä ”jäätikka”. 1800-luvulla kemistien laboratoriot olivat usein kylmiä.

Kun lämpötila laboratoriossa laskee esimerkiksi yön aikana 10 °C:een etikkahappo _____ . Kun lämpötila laskee, etikkahappomolekyyliden liike _____ .

Etikkahappomolekyylit takertuvat toisiinsa ja etikkahappo muuttuu _____. Jos etikkahappoa lämmitetään taas, molekyylit alkavat liikkua nopeammin ja etikkahappo _____ .

Nestemäinen etikkahappo alkaa _____ , kun sen lämpötila nousee 245 °C:een. Tällöin etikkahappomolekyylit irtoavat toisistaan kokonaan ja neste muuttuu _____ . Jos

haihtunut, kuuma etikkahappo törmää kylmään pintaan, se _____ taas nesteeksi.

1. tiivistyy, kiehuu, jähmettyy, sulaa, sublimoituu, härmistyy

2. kiehuu, haihtuu, tiivistyy, jähmettyy/jäättyy, sulaa, härmistyy

3. sulamispiste, jähmettyy, hidastuu, kiinteäksi, sulaa, kiehua, kaasuksi, tiivistyy